

บทคัดย่อ โดยนางสาวจริยา บุญอนันต์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ชื่อเรื่อง การศึกษาสถานการณ์การดูแลตนเองขณะตั้งครรภ์ของแม่ที่มีความสัมพันธ์กับภาวะแรกเกิดของทารกในเขตสุขภาพที่ 3

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การดูแลตนเองขณะตั้งครรภ์ของแม่ที่มีความสัมพันธ์กับ ภาวะแรกเกิดของทารกในเขตสุขภาพที่ 3 เป็นการศึกษาข้อมูลจากการวิจัยสถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยไทยมา ทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของการดูแลตนเองขณะตั้งครรภ์ของแม่กับภาวะแรกเกิดของทารก โดยเก็บ รวบรวมข้อมูลจากสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กและแบบสัมภาษณ์พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตกับเด็ก ในเด็กอายุ 8 เดือน 16 วัน - 5 ปี 11 เดือน 29 วัน ที่มีสัญชาติไทย จำนวน 874 คน เก็บ ข้อมูลเดือนเมษายน 2560 – พฤษภาคม 2560 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์โดยใช้ไครส์แคร์

ผลการศึกษาพบว่าแม่ตั้งครรภ์ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 20-35 ปีร้อยละ 63.6 ฝากครรภ์ครั้งแรกก่อนอายุครรภ์ 12 สัปดาห์ ร้อยละ 68.7 ฝากครรภ์ครบ 5 ครั้งร้อยละ 65.8 โดยใช้บริการฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลรพท./รพศ.ร้อยละ 11.2 ส่วนใหญ่คลอดครบกำหนดร้อยละ 85 ขณะตั้งครรภ์พบแม่มีโรคประจำตัวร้อยละ 13.3 มีภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์ร้อยละ 41 และติดเชื้อขณะตั้งครรภ์ (10 %) โดยขณะตั้งครรภ์ได้รับยาบำรุงร้อยละ 85.6 และแม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ขณะตั้งครรภ์เพียงร้อยละ 11.2 เมื่อศึกษา ความสัมพันธ์ของการดูแลตนเองตั้งครรภ์กับภาวะแรกเกิดของทารก พบว่าการคลอด โรคประจำตัวและ ภาวะแทรกซ้อนขณะตั้งครรภ์มีความสัมพันธ์กับภาวะแรกเกิดของทารก อายุเมื่อตั้งครรภ์ของแม่มีความสัมพันธ์ กับน้ำหนักแรกเกิดและโรคประจำตัวของเด็ก สถานบริการที่ฝากครรภ์และการติดเชื้อขณะตั้งครรภ์มีความสัมพันธ์กับภาวะแทรกซ้อนหลังคลอดและโรคประจำตัวของเด็ก การฝากครรภ์ก่อน 12 สัปดาห์ วิธีการคลอดและการได้รับยาบำรุงขณะตั้งครรภ์มีความสัมพันธ์กับภาวะออกซิเจนเมื่อแรกเกิด ภาวะแทรกซ้อนหลัง คลอดและโรคประจำตัวของทารก การฝากครรภ์คุณภาพครบ 5 ครั้งตามมีความสัมพันธ์กับน้ำหนักแรกเกิดและภาวะแทรกซ้อนหลังคลอด และการดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ขณะตั้งครรภ์มีความสัมพันธ์กับ น้ำหนักแรกเกิด ภาวะแทรกซ้อนหลังคลอดและโรคประจำตัวของทารก ($p < 0.05$)